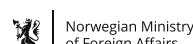

SMANJI RIZIK – POVEĆAJ BEZBEDNOST III

Fotografija: Ana Batricević/Novinarke protiv nasilja

Supported by the European Union

PROFIL

Donator: Multi - partnerski poverilački fond za podršku sprovođenja Mape puta za kontrolu malokalibarskog i lakog naoružanja na Zapadnom Balkanu

Budžet: 776 135 USD

Partneri: Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srbije, Institut za javno zdravlje Srbije „Dr Milan Jovanović Batut“.

Trajanje: oktobar 2023. - oktobar 2025. godine.

Projekat doprinosi sprovođenju **Mape puta** za održivo rešenje za suzbijanje nedozvoljenog posedovanja, zloupotrebe i trgovine malokalibarskim i lakim oružjem (SALW) i pripadajućom municijom na Zapadnom Balkanu do 2024. godine.

CILJ

Smanjiti rizik od zloupotrebe vatrenog oružja za nasilje u porodici i samoubistva i unaprediti odgovor društva na krize i traume izazvane zloupotrebom vatrenog oružja.

KONTEKST

Zloupotreba vatrenog oružja utiče na bezbednost i dobrobit građana i građanki Srbije, jer rezultira smrtnim ishodom, često i masovnim ubistvima, trajnim invaliditetima i izaziva celoživotnu psihološku traumu. Žene i devojčice su većina žrtava zloupotrebe vatrenog oružja za nasilje u porodici ili partnerskom kontekstu. Iako muškarci čine većinu onih koji počinje ovo nasilje, oni su ujedno i većina među osobama koje izvrše samoubistvo vatrenim oružjem. Predstave o maskulinitetu i vatrenom oružju nesumnjivo rezultiraju da od njega stradaju i muškarci i žene.

Oko 30 žena godišnje izgubi život u nasilju u porodici ili partnerskim odnosima, a udeo femicida izvršenih vatrenim oružjem je od 20% do 45%.

Ukupan broj femicida u Srbiji, slučajevi počinjeni vatrenim oružjem i slučajevi počinjeni hladnim oružjem, odnosno nožem (2018. – 2022.)

Muškarci čine preko 70% osoba koje počinje samoubistvo. Srbija je 2020. godine bila na vrhu liste zemalja u Jugoistočnoj Evropi po broju samoubistava vatrenim oružjem.

Broj evidentiranih samoubistava vatrenim oružjem

Kako bi se smanjio rizik od zloupotrebe vatrenog oružja, projekat „Smanji rizik - povećaj bezbednost III“ se oslanja na rezultate prethodnih faza projekta i usmeren je na povećanje učešća žena i ženskih organizacija u oblasti kontrole malokalibarskog i lakog naoružanja, kako bi politike u ovoj sferi sprečile stradanje prevashodno žena i devojčica. Projekat takođe podržava institucije da unaprede procese za otkrivanje rizika od moguće zloupotrebe vatrenog oružja, uključujući zdravstvene radnike i radnice kojima se obraćaju žrtve nasilja u porodici i koji pored policije vrše procenu sposobnosti i podobnosti lica za držanje i nošenje oružja. Uz to, smanjenje predrasuda u vezi sa mentalnim zdravljem i jačanje podrške licima koja su u riziku od samoubistava kroz zdravstveni sistem jedan je od naših ciljeva u ohrabivanju građana i građanki, a posebno muškaraca da se obrate za pomoć. Naposljetku, unapređenje odgovora na krizne situacije i prevladavanje traume i reintegracija zajednice nakon masovnih ubistava, kako bi se ona u budućnosti sprečila, poseban je cilj kojem projekat nastoji da doprinese.

1 Izvor: Karakteristike i prevencija slučajeva femicida – suicida počinjenih vatrenim oružjem u intimnom partnerskom odnosu, UNDP, 2023, dostupno na: <https://www.undp.org/sr/serbia/publications/karakteristike-i-prevencija-slucajeva-femicida-suicida-pocinjenih-vatrenim-oruzjem-u-intimnom-partnerskom-odnosu>

2 Izvor: Zloupotreba vatrenog oružja za nasilje u porodici i samoubistvo – kratak pregled, UNDP, 2023, dostupno na: <https://www.undp.org/sr/serbia/publications/zloupotreba-vatrenog-oruzja-za-nasilje-u-porodici-i-samoubistvo-kratak-pregled>

FOKUS

- ▶ Unapređenje prikupljanja i analitike podataka koji su neophodni za planiranje i razvijanje politika kontrole malokalibarskog i lakog naoružanja, naročito u kontekstu njegove zloupotrebe za nasilje u porodici.
- ▶ Unapređenje propisa i procedura kako bi se smanjio rizik od zloupotrebe vatrenog oružja u kontekstu nasilja u porodici.
- ▶ Umrežavanje i osnaživanje žena za aktivno učešće u kreiranju i sprovođenju politika kontrole malokalibarskog i lakog naoružanja.
- ▶ Obezbeđivanje uslova zdravstvenom sistemu za efkasnije otkrivanje potencijalne zloupotrebe vatrenog oružja za nasilje u porodici i samoubistva, kao i za sveobuhvatnu prevenciju i podršku licima u riziku od zloupotrebe vatrenog oružja.
- ▶ Informisanje šire javnosti o štetnosti praksi i stavova koji dovode do zloupotrebe vatrenog oružja, kao i o postojećim izvorima podrške i pomoći.
- ▶ Podrška predstavnicima/cama institucija, medija, civilnog sektora i akademske zajednice u vezi sa efkasnim sprečavanjem događaja povezanih sa zloupotrebom vatrenog oružja, uključujući i masovna ubistva.

DOPRINOS CILJEVIMA ODRŽIVOG RAZVOJA

Kontakt:
UNDP Srbija, Bul. Zorana Đinđića 64, 11 070 Beograd, Srbija

Maja Branković Đundić, koordinatorica projekta
maja.djundic@undp.org